

Sow to Grow FLASH

Nieuwsbrief voor de leden van Vereniging Vrienden van Saet & Cruijt en relaties van Sow to Grow

De Wereld van Plantenveredeling en Zaden

“De wereld van plantenveredeling en zaden” is de titel van de cursus die vrijwilligers van Sow to Grow al vijf jaar geven. Doelgroepen zijn medewerkers van veredelings- en zaadproductiebedrijven en toeleveranciers. De cursus bestaat uit zes dagdelen in zes achtereenvolgende weken. Daarin komen alle onderwerpen die van belang zijn voor de keten van plantenveredeling en zaadproductie + vermarkten aan de orde. Dat loopt van biodiversiteit en het belang van genetische variatie naar veredelen (klassiek en modern), zaadproductie, verwerking, behandelingen, opslag en verpakken en distribueren. Daarnaast is er ook aandacht voor wettelijke regels en kwaliteitszorg. Een zeer brede cursus dus. Voor verdieping op specifieke onderwerpen wordt verwezen naar specialistische cursussen die door Nak-Tuinbouw of Wageningen (WUR) gegeven worden.

De cursusleiders zijn enthousiaste vrijwilligers met jarenlange ervaring in het vakgebied. Zij presenteren niet alleen de ‘theorie’, maar delen ook hun praktische ervaringen en tips. Deelnemers zijn vaak nieuwe medewerkers van de bedrijven of medewerkers die al wat langer op een afdeling of deel van het proces werken en zich graag willen verbreden door kennis te nemen wat er in het voor- en na traject van hun eigen functie gebeurt.

De reacties van de deelnemers zijn bijna allemaal zeer enthousiast. Omdat deze een zeer uiteenlopende vooropleiding en ervaring hebben proberen de cursusleiders ‘voor elk wat wils’ te bieden. Tijdens de cursus wordt regelmatig een uitstapje gemaakt naar de zalen om een onderwerp te illustreren.

De cursus wordt tweemaal per jaar georganiseerd in de Regentessekamer. De maximale groepsgrootte is 15 personen. Naast de cursus voor Nederlandstaligen is er ook een sessie in het Engels. De eerstvolgende Nederlandstalige cursussen starten op maandag 28 oktober en deze

zijn al geheel volgeboekt. Voor de Engelstalige cursus die start op dinsdagmiddag 29 oktober zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. Inschrijven kan via deze link naar de website van Sow to Grow: Cursus Engelstalig

De volgende twee Nederlandstalige cursussen starten op maandag 27 januari. Hiervoor zijn nog plaatsen beschikbaar. Curriculum en inschrijfformulier zijn opvraagbaar via: Cursus Nederlandstalig.

Voor het komende seizoen worden ook voorbereidingen getroffen om de cursus in drie aaneengesloten dagen te organiseren, zodat ook medewerkers die verder van Enkhuizen zijn gevestigd en waarvoor zes keer heen en weer reizen te bezwaarlijk is, hiervan gebruik kunnen maken.

Voor vragen zijn over de cursus, stuur een email naar: educatie@sowtogrow.nl of bel Gerard Meijerink, Coördinator Educatie Sow to Grow op 0651206913.

Maten en gewichten

Object van de maand oktober 2024

Tot in de jaren 60 van de vorige eeuw gebruikte men voor een aantal inhoudsmaten nog vaak de oude benamingen. In onze collectie hebben we vaten en tonnen met verschillende inhoud, b.v. hectoliter, decaliter en mud. Kent u ze nog?

Ook voor gewichten gebruikte men in de dagelijkse spraak andere namen zoals "pond" en "ons" en voor oppervlaktes namen als b.v. een "roede". Vooral bij roeden gaf dat wel eens verwarring, want in verschillende delen van het land was de oppervlakte van een roede groter of kleiner. Al deze maten en gewichten zijn in 1929 gestandaardiseerd in KG, gram, liter, deciliter, milliliter, hectare of vierkante meter (m²). Soms hoor je nog weleens op de markt een iemand om een pond groente of fruit vragen. De huidige benamingen voor maten zijn gemakkelijker te onthouden.

In ons depot hebben we een aantal vaten en die zijn ook terug te vinden in de beeldbank.

- **Object 5073** is een vat van een halve decaliter ofwel vijfliter.
- **Object 5074** is een vat van een half mud. Dat is 50 liter. Het woord "mud" werd alleen gebruikt voor vaste stoffen als in "een mud kolen".
- **Object 6843** is ook een vat van een halve hectoliter, maar dan voor vloeistoffen.

Object 5073	Vat, Inhoudsmaat 1/2 decaliter .
Object 5074	Vat voor droge materialen, inhoudsmaat 1/2 mud
Vervaardiger	PCK 1814 - S.P.O.
Datering	1814
Beschrijving	1/2 mud is 1/2 hectoliter is 50 liter.
Object 68434	Vat voor droge materialen, inhoudsmaat 1/2 mud
Vervaardiger	PCK 1814 - S.P.O.
Datering	1814
Beschrijving	1/2 mud is 1/2 hectoliter is 50 liter.

Plein en kloostertuin

De hele zomer regende het complimenten over het voorplein. Complimenten voor de tuinploeg. De vernieuwing ervan heeft duidelijk de toegankelijkheid verbeterd, want elke dag zien we dat voorbijgangers even de tuin inlopen en er vaak ook even blijven. Sommigen nemen ook de trap naar de ingang en kopen een kaartje of scannen even de museumkaart om ook de binnenkant te bekijken, zodat de bezoekers deze zomer een 32% stijging lieten zien ten opzichte van het vorig jaar.

Sinds kort staat er ook een informatiezuil bij de ingang van het plein, zodat bezoekers gemakkelijk informatie kunnen vinden over wat er te zien is.

De tuin aan de zijkant die nu als kloostertuin is ingericht krijgt nog wat minder aandacht, die ligt dan ook niet zo in het zicht. Toch is daar veel moois te zien, ofschoon niet zo kleurrijk als de voorkant, omdat groenten en kruiden nu eenmaal meestal groen zijn. Het is ook verbazend hoe groen en gezond alle gewassen zijn gebleven. Ook hier de complimenten voor de tuinploeg.

Nu het herfst is geworden zal de kleur in beide tuinen er snel af gaan, maar wordt het beeld niet minder interessant, omdat we van alle gewassen kunnen zien hoe het zaad gaat afrijpen.

Kiespijn in 1735

In onze collectie hebben we de Weinmann boeken die uitgegeven zijn rond 1735. Ze bevatten ruim 1000 aquarellen en meer dan 3000 pagina's beschrijvingen. De boeken zijn gedigitaliseerd en te bekijken op de beeldbank. De tekst is ook doorzoekbaar, maar soms moet je wel even de juiste spelling zien te vinden.

Kijk in de database: <https://www.zaadenkruid.nl/cgi-bin/weinmann.pl>. In dit geval blijkt in het medicinaal register dat de zoekterm "tandtpyn" ons leidt naar alle planten die de pijn kunnen stillen.

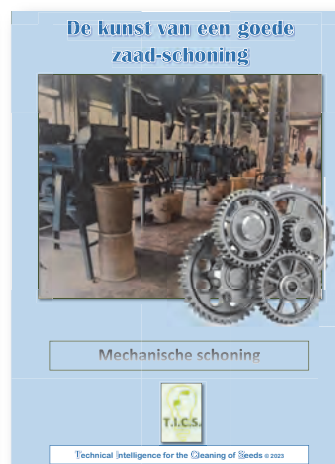
Zaadschoning

Zaterdag 21 september demonstreerden enkele vrijwilligers de oude ambachten dorsen en handschonen. Dat brengt ook onze collectie van hulpmiddelen en machines voor de oogst en schoning weer eens onder de aandacht. Voor wie meer over de schoning wil weten, zijn er in de bibliotheek meerdere boeken te vinden, waaronder die van Ramon Papa.

Ramon Papa is deskundig in zaadschoning, en schreef er twee boeken over. Het ene gaat over de historie, waarbij de oorsprong, de constructie, de werking en de verdere ontwikkeling van vele zeven, werktuigen en machines wordt beschreven, geïllustreerd met tekeningen en foto's.

Het andere gaat over de toepassing van de verschillende hulpmiddelen en machines om het beste resultaat te bereiken zonder het zaad te beschadigen. Ramon legt de nadruk op het vinden van de juiste instellingen, het opleiden van de medewerkers, en het gebruik van hun kennis bij het ontwikkelen en aanschaffen van nieuwe machines.

Beide boeken zijn aanwezig in de bibliotheek van S&C, en als PDF kunnen ze kosteloos bij de thehistoryofseedcleaning@gmail.com worden aangevraagd.

Sow to Grow bij Seed Meets Technology

Dé beurs voor zaadbedrijven en toeleveranciers in de laatste week van september is weer achter de rug. Sow to Grow was aanwezig met de banner, affiches en een scherm waar historische foto's van oogst en schoning voorbijkwamen. Gestationeerd pal voor de balie, trok dat veel aandacht van bezoekers die even in de rij stonden om zich te registreren. Agribusinessclub NHN hield er een bijeenkomst en ons bestuurslid Nanne Groot was uitgenodigd om er een presentatie te geven over het thema waarom de Nederlandse zaadbedrijven zo goed presteren. Onze foto's bij de ingang waren een flink contrast met het aanbod van de leveranciers van apparatuur voor schoning en behandeling van zaad.

Het lijkt wel of alle ontwikkelaars nu A.I. hebben ingebouwd in hun schoningsapparatuur. Na training van de ingebouwde software volstaat het maken van een aantal foto's van de binnenkant of de buitenkant van individuele zaden. Hiervoor worden verschillende fotografische tech-

nien gebruikt waaronder ook X-ray en infrarood. De software kan dan met duizelingwekkende snelheid de zaden die niet goed genoeg zijn herkennen. En dan meteen een apparaat aansturen om die zaden te verwijderen uit de partij en die partij of zo in één werkgang geschikt maken voor verkoop of voor verder gebruik in veredeling of vermeerdering.

Om dergelijke apparatuur te trainen en te bedienen hebben zaadschoners nu toch heel andere vaardigheden en kennis nodig dan degenen die op 21 september nog een demonstratie gaven van het ouderwetse handschonen in en om het gebouw van Sow to Grow.

Kort nieuws

van bedrijven in onze branche

Rijk Zwaan 1924-2024

We feliciteren directie en medewerkers van Rijk Zwaan met het 100-jarig bestaan van het bedrijf. Ter gelegenheid van dit jubileum bracht het bedrijf een boek uit, met de titel: "Samen doorgaan", waarin de geschiedenis van het bedrijf wordt verteld.

Maar het is meer dan alleen de geschiedenis van Rijk Zwaan, want veel van de ontwikkeling van het bedrijf is geplaatst in een kader van de ontwikkeling van de branche. Bijvoorbeeld hoe zaadbedrijven en tuinders de jaren 40-45 doorkwamen, en de jaren van de wederopbouw en de internationalisering die vleugels kreeg na de oprichting van de EEG. De technische ontwikkelingen met de opkomst van de plantenkwekers, die om betere verzaaibaarheid en uniformiteit vroegen waarop pillering ontstond en technieken om de kwaliteit van zaad te verbeteren. De ontwikkeling van verdelingstechnieken op wetenschappelijke basis, vanaf de eerste hybriden tot waar we nu zijn.

Al met al een zeer lezenswaardig boek, door te bladeren en te downloaden vanaf de Rijk Zwaan website of hier .

Agenda

Evenementen voor okt-nov-dec 2024

Bij Sow to Grow

Za 26 okt, 13.30: Filmmiddag

Vertoning van een collage van oude films en foto's in de regentessen zaal. We gaan o.a. een compilatie van de afdrukken van oude glasplaten van Sluis & Groot laten zien. Gemaakt door Aad Peerdeman van onze collectie. Verder een film uit de 50-er jaren over hoe in een veredelingsbedrijf gewerkt werd. Toegang gratis.

Woensdag 30 okt: Een activiteit voor kinderen met als thema Halloween. Uithollen van een pompoen, een heksje knippen, een heksenbezem maken en nog enkele leuke dingen. Georganiseerd door Carola Laport.

Deelname na opgave. Bijdrage €3,— per kind.

Aanvang 13.30

Overige evenementen

Za 12 okt van 10.00 tot 13.00: Het Vrijwilligerspunt organiseert zaterdag 12 oktober een vrijwilligersmarkt voor de drie SED gemeenten in de Westerkerk te Enkhuizen. We zijn hier ook aanwezig omdat we best nog wat vrijwilligers kunnen gebruiken, denk bijvoorbeeld aan het onderhouden van de website en social media, het begeleiden van schoolklassen, onderhoud van de tuin en natuurlijk het ontvangen van de bezoekers.

Ken je iemand in je omgeving die het leuk zou vinden om vrijwilliger bij ons te worden, attendeer die dan op deze gelegenheid.

13-16 okt : Euroseeds congres te Kopenhagen.

<https://euroseedscongress.com>

Inhoud Sow to Grow FLASH oktober 2024

Actualiteiten Sow to Grow

- *Cursus*: De wereld van plantenveredeling en zaden.
- *Object van de maand oktober* (maten en gewichten)
- *Plein en tuin*

Algemeen, maar wel relaterend aan Sow to Grow

- *Tandpyn* (de remedies van Weinmann)
- *Zaadschoning* (over de boeken van Ramon Papa)
- Sow to Grow bij Seed Meets technology

Berichten over relaties

- Jubileum Rijk Zwaan (over het boek ter gelegenheid ervan)

Agenda

- Evenementen voor okt-nov-dec 2024 bij Sow to Grow
- Overige evenementen

FLASH is een uitgave van Sow to Grow

Samengesteld door Jan Timmerman; de Reactieraad wordt gevormd door Joop van Doorn, John van Ruiten en Mark Dekker.

Wij stellen het op prijs indien u deze Flash doorstuurt naar collega's of andere geïnteresseerden.

- Wilt u FLASH voortaan zelf direct ontvangen, laat het ons weten, dan voegen we u toe aan de verzendlijst.
- Wilt u FLASH niet meer ontvangen, laat het ons ook weten.

Voor alle reacties en suggesties

info@sowtogrow.nl of via het contactformulier op onze website: <https://www.sowtogrow.nl/contact/>
Vermeld svp het woord "Flash" in uw reactie.

Sow to Grow is gevestigd

Westerstraat 111, 1601 AD Enkhuizen

tel. +31 228 725 747 / www.sowtogrow.nl

